

**Naziv
predmeta:**

**Organizacija i arhitektura
računara II**

Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
131106084	Obavezni	VII	5	3+1+0

Studijski programi za koje se organizuje :

Postdiplomske specijalističke studije Elektrotehnike, Akademske MASTER (MSc) studije Elektrotehnike, Studijski program **Računari**

Uslovjenost drugim predmetima: Poželjno je da student ima položene ispite iz predmeta »Osnovi računarstva I«, »Digitalna elektronika« i »Organizacija i arhitektura računara I« sa Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici ili, ukoliko student dolazi sa drugog fakulteta/univerziteta, iz predmeta koji u obimu od najmanje 75% odgovaraju prethodno navedenim predmetima.

Ciljevi izučavanja predmeta:

Kroz ovaj predmet studenti se upoznaju sa organizacijom i projektovanjem modernog računarskog sistema kroz projektovanje posebnog MIPS računarskog sistema. Neophodna znanja student usvaja dizajniranjem skupa naredbi kojima se omogućava potpuno funkcionisanje računarskog sistema.

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Prof. dr Veselin N. IVANOVIĆ - nastavnik, Mr Boris MARKOVIĆ - saradnik

Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, računske vježbe i vježbe u računarskoj učionici / laboratoriji. Savladavanje gradiva na času kroz uzimanje ušešća u nastavnom procesu, samostalna priprema djelova nastavnog procesa kod kuće i samostalna izrada praktičnih zadataka. Konsultacije.

Sadržaj predmeta:

Pripremne nedelje	Priprema i upis semestra
I nedelja	Pojednostavljenje kontrolne jedinice procesora mikroprogramiranjem;
II nedelja	Pipelining – Uvodna razmatranja;
III nedelja	Data hazards, Stalls, Forwarding;
IV nedelja	Performanse pipeline-ovanih sistema;
V nedelja	I kolokvijum (samostalno izvodjenje djelova nastavnih disciplina):
VI nedelja	Hijararhija memorije i njena eksplotacija u cilju povećanja performansi računara;
VII nedelja	Virtualna memorija i keš memorija;
VIII nedelja	Ulazno/izlazni uređaji;
IX nedelja	Magistrale, povezivanje ulazno/izlaznih uređaja i memorije;
X nedelja	Komunikacija ulazno/izlaznih uređaja sa memorijom, procesorom i operativnim sistemom;
XI nedelja	II kolokvijum (samostalno izvodjenje djelova nastavnih disciplina)
XII nedelja	Paralelno procesiranje - Uvodna razmatranja;
XIII nedelja	SIMD i MIMD kompjutери;
XIV nedelja	MIMD povezani magistralom i umrezeni MIMD;
XV nedelja	<i>Predaja seminarских radova</i>
Završna nedelja	Ovjera semestra i upis ocjena
XVIII-XXI nedelja	Dopunska nastava i poravni ispitni rok

OPTEREĆENJE STUDENATA

Nedeljino

$$5 \text{ kredita} \times 40/30 = 6 \text{ sati, 40 min.}$$

Struktura:

- 3 sata predavanja
- 1 sat računskih vježbi
- 2 sata, 40 min. samostalnog rada, uključujući konsultacije

U toku semestra

Nastava i završni ispit: (6 sati, 40 min) $\times 16 = 106 \text{ sati, 40 min.}$

Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)

$$2 \times (6 \text{ sati, 40 min.}) = 13 \text{ sati, 20 min.}$$

Ukupno opterećenje za predmet $5.0 \times 30 = 150 \text{ sati}$

Dopunski rad za pripremu ispta u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispta od 0 do 30 sati. (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet 150 sati)

Struktura opterećenja:

106 sati, 40 min. (Nastava i ZI)+13 sati, 20 min. (Priprema)+30 sati (Dopunski rad)

Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, samostalno izvode pojedine, unaprijed dodijeljene djelove nastavnih disciplina i učestvuju u diskusiji na času.

Literatura: J.L. Hennessy and D.A. Patterson, *Computer architecture, a quantitative approach*, Morgan Kaufmann Publishers, San Mateo, California, 2003.

D.A. Paterson, J.L. Hennessy, *Computer organization & Design, The hardware/Software interface*, Morgan Kaufmann Publishers, San Mateo, California, 1994.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

- Prisustvo nastavi i učestvovanje u nastavnom procesu – 20 poena (po 2 poena za 10 slučajno odabranih časova tokom izvodjenja nastave),
- Aktivnost tokom nastavnog procesa (učestvovanje u nastavi kroz postavljanje konstruktivnih pitanja i predloga) – 15 poena,
- Izvodjenje pojedinih djelova nastavnih disciplina – 35 poena,
- Seminarски rad, koji može biti radjen u grupi – 30 poena

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 51 poen.

Posebnu naznaku za predmet: Nastava (P+V) se izvodi za grupu od oko 60 studenata

U slučaju da je to potrebno nastava se može izvoditi i na engleskom jeziku.

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: Prof. Dr Veselin N. Ivanović

Napomena: -.